

POSTANOWIENIE

17 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 17 października 2023 r. w Warszawie
zażalenia J. S., K. S. i R. S.

na wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie

z 8 lutego 2023 r., V Ca 55/22,

w sprawie z powództwa M. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko J. S., K. S. i R. S.

o zapłatę,

**uchyla zaskarżony wyrok pozostawiając rozstrzygnięcie
o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu
kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 8 lutego 2023 Sąd Okręgowy w Warszawie uchylił wyrok Sądu Rejonowego w Pruszkowie z 11 marca 2020 r. i przekazał temuż Sądowi do ponownego rozpoznania sprawę z powództwa M. sp. z o.o. z siedzibą w W. przeciwko J. S., K. S. i R. S. o zapłatę.

Zażalenie do Sądu Najwyższego wywiedli pozwani, zarzucając naruszenie art. 386 § 1, 4 i 6 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że przyczyną uchylenia wyroku sądu I instancji była „konieczność przeprowadzenia postępowania

dowodowego prawie w całości”. Konieczność tę Sąd odwoławczy uzasadniał jednak własną oceną przeprowadzonych dowodów, odmienną od wniosków, jakie na ich podstawie wysnuł Sąd Rejonowy. Taki stan sprawy nie oznacza zatem, że postępowanie dowodowe nie zostało przeprowadzone, tylko, że zgodnie ze stanowiskiem Sądu II instancji, zostało przeprowadzone wadliwie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się natomiast, że w obowiązującym modelu apelacji pełnej rola sądu drugiej instancji nie ogranicza się jedynie do samego aktu kontroli zaskarżonego rozstrzygnięcia, ale obejmuje także powinność merytorycznego rozpoznania sprawy. Zgodnie z art. 382 k.p.c. sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Z tak ukształtowanego zakresu kompetencji sądu drugiej instancji oraz treści art. 386 § 2 i 4 k.p.c. wynika, że postępowanie to - co do zasady - powinno zakończyć się wydaniem orzeczenia kończącego postępowanie (zob. wyrok z dnia 15 czerwca 2023 r., II CSKP 1139/22).

Zatem uchylenie wyroku sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania ma charakter wyjątkowy, a umożliwiających je przesłanki (niezbadania istoty sprawy oraz nieprzeprowadzenia postępowania dowodowego w całości) nie należy interpretować w sposób rozszerzający. Zgodnie zaś z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego wszelkie inne wady rozstrzygnięcia poza nieważnością postępowania nie uzasadniają uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. (postanowienie z dnia 6 czerwca 2023 r., II UZ 4/23)

W szczególności o nieprzeprowadzeniu postępowania dowodowego w całości nie świadczy brak rozważenia przez sąd I instancji wszystkich dowodów, które mogły służyć do należytego rozpatrzenia sprawy, ponieważ wszystkie tego rodzaju braki powinny być w systemie apelacji pełnej usuwane bezpośrednio w postępowaniu apelacyjnym. Podstawa do uchylenia wyroku nie zachodzi w sytuacji, gdy konieczne jest jedynie uzupełnienie braków postępowania dowodowego w określonej kwestii lub przeprowadzenie dowodów, które sąd pierwszej instancji bezpodstawnie pominął (zob. postanowienia SN z 18 maja 2023 r., II UZ 30/23 oraz

z 9 maja 2023, III PZ 1/23) Podkreślenia wymaga również, że konieczność uzupełnienia postępowania dowodowego w przeważającym zakresie lub w znacznej części, nawet jeśli miałyby dotyczyć faktów o zasadniczym znaczeniu dla wyniku postępowania, nie stanowi podstawy do wydania wyroku kasatoryjnego (zob. postanowienie SN z 20 kwietnia 2023, III CZ 69/23).

Zważywszy zatem, że w niniejszej sprawie Sąd I instancji postępowanie dowodowe przeprowadził, zaś Sąd odwoławczy negatywnie ocenił sposób jego prowadzenia oraz wysnute wnioski, a zatem zajął odmienne stanowisko co do stanu faktycznego sprawy, wyrok kasatoryjny należało uchylić.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok na podstawie art. 398¹⁵ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

AD

[ms]